

2.3 Šeimos herbas

- 1 uždutis.** Kauno tautinės kultūros centras pakvietė vaikus, jaunuolius ir jų šeimos narius į simbolinę kelionę po savo šeimos praeitį ir gimtąsias protėvių vietas: tyrinėti giminės istorinį paveldą, genealogiją, tapti šeimos muziejininkais bei metraštininkais. **Susipažinę su kvietimu, bendradarbiaudami atsakykite į klausimus.**

Giminės medis-2021
Respublikinis projektas

Kviečiame dalyvauti

1-12 klasių (I-IV gimn.) mokinius respublikiniame projekte „Giminės medis-2021“, skirtame Archyvų metams

Kūrybinių darbų temos:
„Mano šeimos istorija“, „Giminės medis“, „Šeimos relikvija ir fotografija“, „Giminės herbas“

Kauno tautinės kultūros centro skelbimas

Klausimai

1. Kokius kūrybinius darbus siūlo parengti tautinės kultūros centras?
2. Kam skirtas šis respublikinis projektas?
3. Kaip manote, kokių tikslų siekia projekto rengėjai (apie tikslus žr. 1.1 pamokoje)?
4. Kaip manote, ar tokie projektai yra prasmingi ir naudingi? Kodėl?

- 2 uždutis.** Ar savo šalyje, mieste, miestelyje, mokykloje matote herbų? Jei taip – kas juose vaizduojama? Pasirinkę vieną herbą paaiškinkite, ką simbolizuoja herbo ženklai, figūros ir spalvos. Ruošiantis jums pravers nuorodos ir Vilniaus miesto herbo aprašas.

Nuorodos:

- Žodyne, enciklopedijoje išsiaiškinkite žodžių **herbas** ir **relikvija** reikšmes (žr. *Naudingos nuorodos*).
- Įvairių metų darbų pavyzdžių galite rasti Kauno tautinės kultūros centro renginių galerijoje (žr. *Naudingos nuorodos*).

*Didysis Vilniaus herbas.
Dailininkas Arvydas Každailis.
Herbo centre – Šv. Kristoforas,
nešantis kūdikėlį Jėzų*

Centre – Vilniaus miesto herbas su Kristoforu, nešančiu per vandenį kūdikėlį Jėzų. Dešinėje rankoje Kristoforas laiko lazdą su dvigubu kryžiumi. Abiejose herbo pusėse – po skydininkę deivę. Viena jų rankoje laiko vienybės simbolį kirvį, kita – teisingumo simbolį svarstyklės, šalia kojų pavaizduotas vilties simbolis inkaras. Virš miesto herbo skydininkės laiko ažuolų lapų vainiką, perrištą trispalve juoste, o skydo apačioje lotyniškai užrašyta „Unitas. Justitia. Spes.“ („Vienybė. Teisingumas. Viltis.“).

Pagal Manvydą Vitkūną „Ką byloja Lietuvos didmiesčių herbai?“

2.3 Šeimos herbas

3 užduotis. Susipažinusi su kvietimu dalyvauti respublikiniame projekte, Vakarė nusprendė nupiešti savo šeimos herbą. Susipažinkite su jos mintimis ir parengtu darbu. Aptarkite, kokias šeimos vertybes herbe siekia pavaizduoti projekto dalyvė.

Kurti šeimos herbą mane paskatino senelės pasakojimai. Jį piešdama domėjausi heraldika, tyrinėjau daug pavyzdžių, sužinojau, kad herbo forma, spalvos, simboliai turi reikšmių, apie kurias anksčiau nieko nebuvo girdėjusi. Bet, jei nori tiesiog simboliais pavaizduoti tai, kas svarbu tau ir tavo šeimai, gal ir nereikia siekti profesionalumo – svarbiausia susidomėjimas, noras ir kantrybė. Piešiant herbą man labai padėjo Žemaičių bajorų draugijos ir kitų Gulbės herbo pavyzdžiai.

Balta gulbės spalva raudoname skydo lauke ir dvi baltos šalmo plunksnos pabrėžia šeimos dorybes – tyrumą, tiesą, nekaltbę ir išmintį.

Klasikinė **skydo forma** reiškia šeimos senumą, kilmingumą, tradicijų laikymąsi ir puoselėjimą bei pasiryžimą jas ginti.

Gulbė yra atgimimo, išminties, vyriškumo ir tobulumo, grožio, tyrumo, žavumo, grakštumo ir švelnumo simbolis, o kartu reiškia vandens ir žemės susijungimą.

Melsvos plieninio šalmo grotelės tvirtina šeimos savybes – skaidrumą, lojalumą, ištikimybę.

Raudona skydo, skraistės ir stručio plunksnos spalva žymi kilnią dvasią, dvasios stiprybę ir kovingumą, o su ja persipynusi sidabriškai balta spalva simbolizuoja turta, dorumą, skaistumą, nuoširdumą ir taiką.

Šalmą puošiančios **stručio plunksnos** reiškia tiesą, tvarką ir teisingumą.

Šeimos herbas

Mano giminė, kilusi iš Trakų krašte gyvenusių Kudrevičių (o kadaise gal ir Kudrių), savo šaknis sieja su šio herbo turėtojais. Gulbės herbo simboliai, įprasminantys giminės vertybes, Kudrevičių palikuonims yra tarsi žinutė iš praeities, skatinanti laikytis teisingo gyvenimo gairių.

Vakarė, 16 m.

2.3 Šeimos herbas

 4 užduotis. Įsivaizduokite, kad jūs taip pat nusprendėte dalyvauti respublikiniame Kauno tautinės kultūros centro projekte ir sukurti savo šeimos herbą. Nors heraldika yra griežtomis taisyklėmis paremtas mokslas, o herbo kūrimas – sudėtingas, specifinių žinių reikalaujantis darbas, nupieškite improvizuotą savo šeimos herbą. Rinkdamiesi simbolius, spalvas, remkitės šeimos pomėgiais, vertybėmis, tradicijomis. Atlikti užduotį jums padės šis klausimynas.

Klausimynas

- Kokios 3 svarbiausios jūsų šeimos vertybės?
- Kokie jūsų šeimos narių pomėgiai?
- Kuo jūsų šeima ypatinga?
- Koks simbolis, ženklas, slaptažodis geriausiai apibūdintų jūsų šeimą?
- Kokia jūsų šeimos pavardės istorija (apie pavardes žr. *Naudingos nuorodos: Lietuvių pavardžių duomenų bazė*)?
- Kokios jūsų šeimos narių profesijos?
- Kokių tradicijų laikomasi jūsų šeimoje?
- Kokios šventės jūsų šeimoje svarbiausios, labiausiai laukiamos?
- Ką jūsų šeima mėgsta veikti laisvalaikio metu?
- Kokios mėgstamiausios jūsų šeimos spalvos?
- Kokie tradiciniai jūsų šeimos patiekalai?
- Kokią muziką, dainas mėgsta jūsų šeima? Gal turite savo šeimos himną?
- Koks šūkis, idėja galėtų tapti jūsų šeimos devizu?

- Žodynuose išsiaiškinkite žodžio **heraldika** reikšmę (žr. *Naudingos nuorodos*).

- **Šeimos herbas** – svarbus ir reikšmingas jūsų ir jūsų šeimos simbolis.

5 užduotis. 5–7 sakiniais pristatykite (apibūdinkite, paaiškinkite) savo herbą kitiems.

Ruošdamiesi pasakoti ir vertindami vieni kitų pristatymus, galite remtis pateiktais kriterijais.

1. Paaiškinta herbe pavaizduotų simbolių reikšmė.
2. Paaiškinta simbolinė pasirinktų spalvų reikšmė.
3. Herbe pristatytos šeimos vertybės.
4. Apibendrinta, paaiškinta, kuo tai svarbu.
5. Kalbama taisyklingai.

6 užduotis. Remdamiesi kriterijais, įsivertinkite ir įvertinkite vieni kitų pristatymus.

2.3 Šeimos herbas

